

ubetinget, man gjorde det ligesaavel i forrige Aarhundrede og tidligere som nu, og jeg tror ubetinget, at Sædelighed og Anstændighed i Literaturen er gaaet frem under Moralens og Civilisationens Udvikling i vor Tid og vedblivende gaar frem. Jeg tror ikke paa, at Børn, Ungdommen, demoraliseres mere nu gennem Literaturen end tidligere, tværtimod. Det Gneske, der maaske kan siges, er, at de Billeder, der haves nu, under vor fremadstridende Kunst, ere bedre og dygtigere udført end tidligere, men mere uædelige nu end før tror jeg ikke, de ere. Naar ærede Medlemmer have villet henvise dette Lovforslag til et Udvalg, tilstaar jeg, at jeg ikke fortaar, hvilke Grunde der bevæger dem dertil. Det ærede Medlem fra Stubbejåbing (N. S. Larsen) mente, at vi burde paa Grund af Forhandlingspolitiken behandle dette Forslag, lige saavel som vi behandle de andre Forslag, der ere henviste til Udvalg, og han nævnedes blandt andre den provisoriske Finantslov. Jeg veed ikke rettere, end at den er afvist, at den er forkastet, og det Gneske, der er i Udvalg, er et Lovforslag, som er fremlagt af Regjeringen, om en midlertidig Finantslov. Jeg ønsker Intet hellere, end at det snarest maa komme frem til Overveielse og Behandling. Derimod er det sikkert, at man ubetinget har, synes jeg, behandlet dette Lovforslag saa grundigt som muligt, ikke alene i det andet Thing, men ogsaa i dette Thing, og jeg synes, det er glædeligt, at der ogsaa fra Højres Side har reist sig vægtige Stemmer mod dette Lovforslag, Stemmer, som have vist, at der ogsaa indenfor Højre endnu er en gammel Kjærlighed til Stede til Friheden til at tænke, tale og skrive her i Landet, som begrunder hele vort konstitutionelle Liv. De Love, man forhandler med Ministeriet, ere jo dem, der fremtræde som organisatoriske Love, baserede formelt paa den eksisterende Grundlov. Men fordi vi behandle disse Love, gaa vi ikke hen og erklære os villige til at forandre selve Grundloven. Men henvise vi dette Forslag til et Udvalg, sige vi til Ministeriet, til denne Regjering: ja vi ere villige til at røre ved den nu eksisterende vigtigste Grundlovsbestemmelse. Thi dette er faktisk den eneste Rest, der er tilbage af vore grundlovmæssige Rettigheder: Tænke-, Tale- og Skrivefriheden. Efterat Bevillingsretten er forvunden som betydningløs, efterat al Lovgivning kan forandres uden Repræsentationens Samtykke, provisoriske Love slænges ud og benyttes af Regjeringen, have vi kun tilbage som sidste Rest af vore konstitutionelle Rettigheder dette: frit at tænke, tale og skrive.

Det er altsaa selve Grundloven for den tilbagestaaende Frihed her i Landet. Og dog er der Medlemmer af Oppositionen, der sige til Regjeringen: Ja, vi ere villige til at lade dette Forslag gaa til Udvalg for at prøve, om man ikke kunde blive enig om at give Ministeriet en større Frihed overfor Pressen, end den hidtil har havt. Nu sige ærede Medlemmer ganske vist: Nei, det ville vi ikke inblade os paa, det er kun en Formsg at sende det til Udvalg, vi kunne naturligvis ikke modtage en saadan Lov. Dette er sagt fra alle Sider. Men det Faktiske er dog, at naar den sendes i Udvalg, ligger deri Muligheden for, at man med denne Regjering kunde komme overens om en Forandring i den bestaaende Mændighed, som Regjeringen har overfor Pressen. Og siger man saa: Ja, men vi gaa ikke videre i Forandringer, end vi selv vil, vil jeg dertil svare, at en Lov eller Lovgivning bestaar ikke alene i de skrevne Ord, men tillige i hele den Retspraxis, hele den Tradition, der i Tidens Løb er voget op overfor Loven, en Tradition, som overfor vor nuværende Presselov selv indenfor Højre er saa stærk, at der har hævet sig meget vægtige Stemmer mod at angribe den. Og dog skulde vi gaa hen og prøve paa at røkke ved den Tradition, som er vort vigtigste Børn! Hvorledes end en Forfatning er bestaet, bliver Pressefriheden, Tale- og Skrivefriheden, dog det sikreste Børn for Folkefriheden, og den skulde vi gaa hen og røre ved! Der som man forandrer en lille Smule ved en gammel bestaaende Lov, tror jeg, at medens man uden at forandre Lovgivningen vanskeligt skulde finde Midler til at gaa udenom den, vil man, i det Dieblit man blot forandrer det Mindste derved, aabne Anledning til, at Fortolkningsteknikken kan finde Indgang. Jeg tror, vi have tilstrækkelig Erfaring i saa Henseende, og derfor er det mig umuligt at forstaa, at ærede Medlemmer af Oppositionen kunne tænke sig Muligheden af at forhandle om en Lov, der tilsigter en Forandring i den bestaaende Presselov. Det er ubetinget saa efter de Udtalelser, der ere faldne, at der bag ved Altsat om at lade Forslaget gaa til et Udvalg, ligger, forekommer det mig, en Lyst til at blande literære Stridigheder herind, en Lyst til at komme literære Modstandere til Livs gennem en lille Forandring i denne Lov. Men det forekommer mig uforsvarligt, at noget Medlem af Oppositionen, der har lobet sine Vælgere at trods alle provisoriske Tendenser i Regjeringen og søge at modvirke dem, kan lade sig lede til af Antipathier og Sympathier i literær Henseende at ville røkke